

Fremmet av Vestre Aker SV, Grünerløkka SV, Østensjø SV, Nordstrand SV, Ullern SV og Digitaliseringspolitisk gruppe

1 **U10: Stargate Norway – hvorfor Norge må** 2 **ta nasjonal kontroll over datasentre**

3 SV mener at utbyggingen av Stargate Norways datasenter i Narvik truer norsk selvråderett,
4 svekker demokratisk kontroll over kraftressursene våre og legger økende press på natur og
5 klima. Norge står i fare for å bli en digital råvareleverandør i et globalt teknologikappløp vi
6 ikke styrer.

7 Narvik kommune har vedtatt utbyggingen av Stargate Norways første datasenter i Europa.
8 Prosjektet eies av nScale og Aker ASA, og er del av det 500 milliarder dollar-finansierte KI-
9 initiativet Stargate, ledet av OpenAI. Dette inngår i et globalt kappløp om kunstig intelligens,
10 der kontroll over teknologi, data og infrastruktur i økende grad samles hos få aktører, først og
11 fremst i USA og Kina. Europa har en svakere posisjon i denne utviklingen.

12 At Norge nå inviteres inn som vertskap, er et varsel om økende avhengighet. Økt bruk av
13 utenlandsk-eid digital infrastruktur gjør Norge mer sårbart for politiske beslutninger utenfor vår
14 kontroll, enten det gjelder tilgang til tjenester, data eller teknologisk kapasitet.

15 **Datasentre er ikke nøytral infrastruktur**

16 Regjeringens digitaliseringspolitikk er preget av sterk teknologioptimisme, men mangler klare
17 krav til demokratisk styring, kraftprioritering og samfunnsnytte. Et datasenter på norsk jord gir
18 ikke Norge kontroll over teknologien som drives der. Teknologi, data og rammevilkår styres
19 av selskaper underlagt utenlandsk lovgivning, som i enkelte tilfeller kan pålegges å utlevere
20 data uavhengig av lagringssted.

21 SV mener dette innebærer en reell risiko for tap av nasjonal kontroll. I en mer uforutsigbar
22 geopolitisk og sikkerhetspolitisk situasjon er det avgjørende å redusere avhengigheten av
23 kritisk infrastruktur vi ikke selv har demokratisk styring over.

24 **Et strømsluk uten demokratisk styring**

25 Datasenteret i Narvik kan alene få et strømforbruk tilsvarende over 100 000 husholdninger.
26 Det finnes over 80 datasentre i Norge, og et stort antall nye står i kø hos Statnett. Dersom
27 alle realiseres, vil datasentre bruke rundt 1,5 ganger så mye strøm som alle norske
28 husholdninger til sammen. Kraft som allerede er tildelt eller omsøkt tilsvarer om lag 40
29 prosent av dagens norske kraftproduksjon.

30 Dette er ikke en marginal utvikling, men et strukturelt skifte i energisystemet – uten at
31 Stortinget har vedtatt en helhetlig strategi for hvordan norsk kraft skal brukes.

32 SV mener det er et demokratisk underskudd at avgjørelser med så store konsekvenser for
33 strømpriser, kraftbalanse og industriell utvikling i praksis overlates til enkeltkommuner
34 gjennom et «førstemann til mølla»-prinsipp.

35 **Natur, klima og politisk ansvar**

36 Datasentre krever store arealer, omfattende nettilknytning og betydelige naturinngrep. Globalt
37 står sektoren allerede for rundt 2 prosent av verdens strømforbruk og CO₂-utslipp. European
38 Green Deal legger til grunn at datasentre i Europa skal bli klimanøytrale innen 2030.
39 Utbygging av stadig mer kraftkrevende datasentre uten tilsvarende krav til energieffektivitet

40 og varmegjenvinning gjør dette målet vanskelig å nå. Selv i Norge, med fornybar kraft, er ikke
41 datasentre automatisk klimavennlige. Ineffektiv kjøling og manglende varmegjenvinning gir
42 lav samfunnsnytte sett opp mot ressursbruken.

43 Vi må huske at gjennom det 20. århundre bygget Norge et selvstendig velferdssamfunn ved å
44 ta demokratisk kontroll over naturressurser som vannkraft, fiskeri og senere petroleum, og
45 forvalte dem som fellesskapets eiendom til beste for hele samfunnet og kommende
46 generasjoner.

47 Denne historiske erfaringen må også ligge til grunn når vi tar beslutninger om kraft, natur og
48 digital infrastruktur i møte med økt utbygging av datasentre og KI-tjenester.

49 **SV mener at regjeringen må:**

- 50 ● Stanse tildeling av strøm til nye datasentre inntil en nasjonal strategi for datasentre,
51 kraft og digital suverenitet er på plass
- 52 ● Avskaffe «førstemann til mølla»-prinsippet og erstatte det med politisk styrt prioritering
53 av kraft basert på samfunnsnytte, klima og natur
- 54 ● Innføre permanent forbud mot kryptoutvinning og andre spekulasjonsbaserte
55 datasentre
- 56 ● Stille krav om reell verdiskaping i Norge, inkludert FoU-miljøer og
57 kompetanseoverføring
- 58 ● Sikre nasjonal kontroll over kritisk digital infrastruktur, blant annet gjennom norsk eller
59 offentlig medeierskap der fellesskapets ressurser brukes
- 60 ● Pålegge datasentre å bidra til klimamålene gjennom energieffektiv drift, fornybar kraft
61 og utnyttelse av overskuddsvarme

62 **Norge skal ikke være Europas serverrom uten styring. Kraft, natur og digital**
63 **infrastruktur er fellesgoder. SV vil sikre at de forvaltes demokratisk, bærekraftig og**
64 **til beste for fellesskapet.**